מחוורתא ר' ישמעאל כרבי מאיר סבירא ליה

דחייש למיעומא רבינא אמר אפילו תימא

רבגן כי אזלי רבגן בתר רובא ברובא דלא תלי במעשה אבל רובא דתלי במעשה לא

ת"ר עז בת שנתה ודאי לכהן מיכן ולהלן

ספק רחל בת שתים ודאי לכהן מיכן ולהלן

ספק פרה בת שלש וראי לכהן מיכן ולהלן

. ספק חמורה כפרה ר' יוסי ברבי יהודה אומר

חמורה בת ארבע שנים עד כאן דברי רבי

ישמעאל כשנאמרו דברים לפני רבי יהושע

אמר להן צאו אמרו לו 🕫 לר' ישמעאל מעית

אילו בוולד בלבד הבהמה נפטרת היה

כדבריך פ לואלא) אסימן הוולד בבהמה דקה

מינוף ובגסה שליא ובאשה שפיר ושליא

ואני (מ) מ אין אני אומר כן אלא עז שמינפה

בת ששה יולדת בתוך שנתה רחל שטינפה

בת שנתה יולדת בתוך שתים אמר ר' עקיבא

אני לא באתי לידי מדה זו אלא כל שירוע

שביכרה אין כאן לכהן כלום וכל שלא ביכרה

הרי זו לכהן ספק יאכל במומו לבעלים במאי

קמיפלגי ר' ישמעאל ור' יהושע לימא במינוף

פומר קמיפלגי רבי ישמעאל סבר מינוף אינו

פומר ורבי יהושע סבר מינוף פומר אי דחזינן

ידמינוף דכולי עלמא לא פליגי דמינוף פומר

והכא בחוששין למינוף קא מיפלגי רבי

ישמעאל סבר אין חוששין למינוף ור' יהושע

סבר חוששין לטינוף ולא חייש והאמר רבא

מחוורתא רבי ישמעאל כר"מ ס"ל דחייש

למיעום כי חייש לחומרא לקולא לא חייש

ואיבעית אימא בין לקולא בין לחומרא חייש

והכא במטנפת וחוזרת ויולדת בתוך שנתה

קמיפלגי דרבי ישמעאל סבר מטנפת אינה

חוזרת ויולדת בתוך שנתה והא מדאוליד

ודאי לא מניף ור' יהושע סבר ממנפת חוזרת

ז א מיי' פ"ד מהלכות בכורות הלכה י טוש"ע וד סימן שטו סעיף ו:

שימה מקובצת

אן לו לישמעאל טעית ותיבת לר' נמחק: כן אלא אמרו סימן: גן ואני איני אומר כן: ה לסבריה כגון שטינפה: ס מה"ד לימא בטינוף: ון מכאן ולהלן הלכך: בת ששה אית ליה דזעירא ואדרבי ישמעאל: ען חדשים שלמים ימי: ין הריון והריון בגימטריא: יוֹן לטהר בדבר: יכן לפעמים דבבהמה צריך: ג] תיבת קא נמחק: יד] בכור שינתן לכהן דאיכא חזקה מון להתעבר הס״ד ותיבוח און להתעבר הס״ד ותיבוח ומיהו: יו] למימר דלקולא לא: ימו שלא ליתנו לכהו: לא: ימן שלא ליתנו לכהן:
יען דאיכא רוב דמתעברות
כשמגיעות: יכן לא אסר
מדאורייתא: ילאן דאפשר
לבדוק אפשר: יכן שיש
מקום תיבת שום נמחק: . **כגו** מדאורייתא מדמטהר גבי דאיכא חזקה בהדה דבהמה . בחייה בחזקת איסור עומדת בחייה בחוקון איטון עומות ואם תאמר: **לכ**ן אושעיא עבד שהכניסה במוץ שלה ועוד:

מחוורתא רבי ישמעאל כר"ם ם"ל דחייש למיעומא. ומטעס סמוך מיעוטא דאין מתעברות לחזקה דבחזקת שלא

ילדה ואיתרע ליה רובא אין לחושבו ודאי בכור דלא הוי אלא פלגא ופלגה כדחמר בר"פ בתרה דיבמות (דף קיע.) ושם החרכתי והה

דמטהרינן בספק טומאה בפרק כסוי הדם (חולין דף פו.) היינו משום דילפינן מסוטה יאן ליטהר בדבר שאין בו דעת לישאל ולהכי קאמר התם אם אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק איסור להיתר: רבינא אמר אפילו תימא רבנו. תימה דלא משני הכי בר"פ בתרא דיבמות (דף קיט. ושם) אמתני' דלא תנשא ולא תחייבם עד שחדע שמאן מעוברתן היא לרתה וי"ל דתשמיש דאדם לא חשיב חלי במעשה כמו תשמיש דבהמה ים דפעמים דבהמה לריך להרביע כדאמר בהשוכר את הפועלים (ב"מ דף לא.) מותר להכנים כמכחול בשפופרת: ורבי יהושע סבר חוששין למינוף. ול״ת הל ים קל מסקינן לקמן דרבי יהושע לא חייש למיעוטא כדדייק ממתני׳ דילתה מלאה ר' יהושע אומר אינה חוששת וא"כ היכי חייש הכא למיעוטא דמטנפות ועוד דבכי האי גוונא דהכא אפילו ר״מ לא חייש כדאמר בריש פרק בתרא דיבמות (דף קיט:) דהיכא דאיכא רובא וחזקה הוי המיעוט מיעוט דמיעוטא והכא איכא רובא דאין מטנפות וחזקה שהיה בחזקת שלה ילדה וי"ל דמ"מ לא הוי ודאי בכור ידו שניתן לכהן דאיכא חזקת ממונא דעדיפא והמוליא מחבירו עליו הראיה ואפילו לרב דאזיל בממונא אחר הרוב בההיא דהמוכר שור לחבירו ונמלא נגחן (ב"ק דף מו.) היינו משום דאמר קים לי בנפשאי שאני מן הרוב א"נ יש לחלק בין ממון שאין לו תובעין לממון שיש לו תובעין ומיהו היא קלת תימה דלענין ללקות בגיזה ועבודה ולענין ליקרב למזבח חשיב ודחי בכור דחולינן בתר רובח וחזקה ולענין נתינתו לכהן יחשב ספק ונראה לתרץ דלהכי חיישינן למיעוט דמטנפות משום דרוב בהמות מתעברות כשמגיעות לזמן שראויות

להתעבר מח בו (מתעברות): לקולא לא חייש. ואפילו לכהן ינתן כיון דקרב למובח ^{טון}

ומיהו גבי חמורה קשה דהוה לן להעמיד ממון ביד בעלים ולא ניזל בתר רובא דאפילו רב מודה הכא דאין רובא דסלי במעשה. כגון עיבור הבהמה דחלי בהרבעה ואיכא למיחש שמא לא עלה עליה זכר הילכך ספק: ואני איני אומר כן. איני חולק עליך בלשון שמועתי אלא בלשון אחר. ולקמן מפרש מאי איכא בין סבריה לגמריה: במאי קמיפלגי ר' ישמעאל. וגמריה דר' יהושע דקתני

אבל אמרו: ס בטינוף פוטר פליגי. דרבי ישמעאל דמשוי ליה ודאי בכור סבר דאי נמי טניף בתוך שנתה לא מיפטרא: להומרא. כגון גבי רישא דשמעתא דאי הוה אזלינן בתר רובא הוה משוינן ליה פשוט ודאי די (דהא) מכאן ח ואילך הי (הוה) הילכך חיים למיעוט לחומרא ומשוי ליה ספה אבל הכא אי חייש למיעוט קולא הוא דאפילו בת שנתה משוי ליה ספק: גמריה. אבל אמרו זו (אית ליה דועירי): סבריה. ואני איני אומר כן כו': דטינוף י בסוף ששה. שראינוה שהתחילה לטנף בתחלת חדש שביעי: אין טינוף פחום מל' יום. דאינה מקבלת זכר עד ל' יום: לגמריה. דלאי ח ידעינן שטינפה בת ששה אדר׳ שמעאל פליג דאמר בת שנתה ודאי לכהן וקא"ל איהו אפילו ילדה בתוך שנתה ספק דלמא טניף בתוך ג' חדשים או ד' משנולדה וחזרה וילדה בתוך שנתה והיכא דחזינן דלא טניף ישעד סוף ששה וטינפה בסוף ששה כדאמר רבי יהושע בסבריה ההוא בכור מעליא הוא דההוא טינוף לאו טינוף גמור הוא דאם טינוף היה לא הוה ילדה בתוך שנתה עד יום אחד בשנה שניה דטינוף הוי כל חדש שביעי כזעירי וה׳ חדשים עו ימי העיבור הרי כלתה שנתה ולא תלד עד למחר דכל חדשי עיבור בעינן שלמים ואחר כך יולדת למחר כדאמרינו במסכת נדה (לח:) ויתן ה' לה הריון ש ז בגימט׳ רע"א וט׳ חדשים של ל׳ יום הוו ר"ע ימים וביום רע״א כתב קרא דיולדת: לסבריה. ואף על גב דחזינא דלא טניף עד סוף ששה נמי ספיקא הוא דלית ליה דועירי:

ויולדת בתוך שנתה ואני איני אומר כן אלא עז שמינפה בת ששה יולדת תוך שנתה רחל שמינפה בת שנתה יולדת בתוך שתים מאי איכא בין גמריה לסבריה ח שמינפה בסוף ששה ואיכא בינייהו דזעירי דאמר זעירי איז מינוף פחות משלשים יום לגמריה אית ליה דזעירי לסבריה לית ליה דזעירי ואיבעית אימא דכולי עלמא אית להו דזעירי והכא ביולדת למקוטעין קמיפלגי

הולכין בממון אחר הרוב כדפיי לעיל וי"ל דגזר חמורה אטו בהמה טהורה: **ואיבעית** איפא בין דקודא בין דחופרא חייש. מעיקרא נמי דהוה בעי למימר יו לקולא לא חייש משמע דהיינו לר׳ ישמעאל אבל לר״מ בכ״מ חייש אמכ״מ אין לדקדק מכאן דהא דר״מ חייש למיעוטא היינו מדאורייתא מדחיים הכא אפילו להקל דהיינו ישלא יש נותנו לכהן דלא אולינן בממון אחר הרוב א"נ משום דאיכא רוב יש מתעברות כשמגיעות לזמן הראויות להתעבר שמסייע למיעוט ובפ׳ אין מעמידין (ע"ו דף לד:) גבי גבינת בית אונייקי אמר דר"מ חייש למיעוטא וגזר רובא אטו מיעוטא ולא גזר שאר מקומות אטו אותו מקום משמע דבאותו מקום נמי 🍳 לאו מדאורייתא אלא מדרבנן מטעם גזירה אטו מיעוטא ובפ״ק דחולין (דף יב.) נמי דפריך לר"מ פסח וקדשים מאי איכא למימר דשרא רחמנא ולא קאמר בשר תאוה מאי איכא למימר דשרא רחמנא משמע דמדרבנן חייש למיעוטא ואפילו גזר בבשר תאוה בפסח וקדשים לא גזר דלא אפשר ואף על פי שלא יכלו להעמיד שם גזירתם העמידוה היכא דאפשר ה״נ בדאורייתא היכא דאפשר לא אפשר היכא דלא אפשר לבדוק לא אפשר דאם איתא דבדאורייתא אין חילוק בין אפשר ללא אפשר לא היה לחכמים לחוש ולגזור היכא דאפשר כיון שראו פש שום מהום שלא חשו כגון היכא דלא אפשר ומיהו היכא דחותה מסייעת למיעוט נראה דחייש ר"מ למיעוט מדאורייתא ^{בשל} מדטהר גבי תינוק ⁰ ועוד רולה להתיר בפרק כיסוי הדם (חולין דף פו:) לשחוט אותו ואת בנו אחר שחיטת חרש שוטה וקטן ^{מ)} דאף על גב דאין רוב מעשיהן מקולקלין ^{רח} וא"ח דבפרק הזהב (ב"מ דף נה:) גבי חמשה חומשין הן משמע דדמאי הוי מדרבנן אפילו לר"מ דקאמר עשו חיזוק לדבריהם ולמה אינו טבל דאורייתא דסמוך מיעוט דאין מעשרים לחזקת טבל וי"ל דאין זה חזקה דדלמא כרבי אושעיא 🖘 עבדה שהכניסה במוץ (ברכות דף לא.) ועוד דאין להחזיק שום אדם ברשע בשביל מעוט שאין מעשרין:

א) אבל אמרו סימו ל"ה. ל) טבל מתחד טינק ל ק. ב) צ"ל דטניף, ג) [לקמן כא:], ד) צ"ק מ"ו, ה) צ"ק מ"ו, 1) צ"ל דטניף, ז) היכא דלא ל"ק, ה) בתוך ששה ל"ק, ט) [רות ד], י) טעמא שלא ינתן לכהן ל"ק, ל) מדמטהר ל"ק, ל) ע" רש"א, מ) ע"ש בגמרא ול"ע,

הגהות הב"ח (א) גם' ואני איני אומר כן:

רבינו גרשום אלא מחוורתא כו'. ברובא דלא תלי במעשה. כגון סריס ואיילונית דמעצמן הוו הכי: אבל רובא דתלי במעשה. באחר לא אזלי בתר רובא אלא חיישי למיטוט מאי אלא דווישי למינוט מאי מעשה בשמא אם עלה עליה זכר אי לא: כפרה. דבת שלש ודאי לכהן: עד כאן דברי ר' ישמעאל. היינו כמו דברי ר' ישמעאל: עז שטינפה בת ששה. חדשים הוי בחדש שביעי ומתעברת לסוף שביעי וטוענת [ה׳] יסוף שביפי יטוענו (ה)
חדשים ויולדת לסוף שנתה
וטינוף פוטר מבכורה: אני
לא באתי לידי מדה זו.
דאיני יודע אם מטנפת בסוף ששה אם לא: אלא כל שידוע כו' ואם ספק ר' עקיבא מחמיר שהוא נוהג עקיבא מחמיר שהוא נוהג ספק בכל אפילו בת שנתה: ר' ישמעאל סבר טינוף אינו פוטר. ומשום ה"ק ודאי לכהן דלא ילדה עדיין ודאי לכהן דלא ילדה עדיין
ואפילו אם טינפה קודם לא
נפטרה בכך: ר' ישמעאל
סבר [אין חוששין לטינוף].
כיון דלא חזינא אין חוששין לטינוף הואיל דבתוך שנתה ילדה דתרתי לא עבדה: יה רווות לא עבורה והאמר רבא מחוורתא [ר' ישמעאל] כר"מ סבירא ליה דחייש למיעוט. אפילו היכא דליתיה קמן דלא חזינא הכא נמי ניחוש לטינוף . אע"ג דלא חזינא: כי חייש אע"ג דלא וחינה: כבכורה לחומרא. לחייבה בבכורה דמיעוט בהמה אין יולדת בתוך שנתה והך נמי אימר לא ילדה ומיחייבה בככורה. אבל הכא אם בבכורה. אבל הכא אם חייש למיעוט דטנפו היינו קולא ופטור מן הבכורה: ואני אין אני אומר כן. מפרש הברייתא כגון אמר מר: מאי איכא בין גמריה לסבריה. אלא אמרו היינו ומריה מה שלמד מרכו כן. ולדברי שניהם משמע דטנוף פוטר: כגון שטינפה . בסוף ששה. חדשים שנולדה בסוף ששה. חדשים שנולדה כשמתחיל חדש השביעי: ואיכא בינייהו דזעירי דאמר. דטינוף ל' יום הוי: לגמריה. שלא נאמר בה יולדת בתוך שנתה משמע שיום . ראשוז רחחלה שוה שויה ן בתחלת שנה שניה ו: אית ליה דזעירי. יום שלמים מטנפת ומתעברת ה׳ חדשים שלמים (שבו) שהוא עבור בהמה דקה נמצא יולדת יום אחד בשנה שניה: לסבריה